

Förord

Parlamentarism och projektifiering i kommunal sektor

Tidskriften *KEoP - Kommunal Ekonomi och Politik* bidrar till vidgad kunskap om kommunala förutsättningar i Norden! Den fyller en viktig funktion genom att kommunicera aktuell forskning och litteratur inom det kommunpolitiska forskningsfältet. Läsekreten utgörs av en bred krets forskare, lärare, studenter och yrkesverkamma. Det är inte ovanligt att tidskriften tar upp teman som annars inte självklart når ut till en bredare publik. Bidragen i detta nummer är ett exempel på detta.

Den första artikeln är skriven av Hans Petter Saxi vid Høgskolan i Bodö. Titeln på artikeln är: *Parlamentarisme i norske fylkeskommuner – bedre styring og demokrati?* och ansluter till en kommunal konstitutionsdiskussion som pågår i Norden, men som inte är särskilt tydlig för allmänheten. Exempel på sådana förändringar som pågår är redueringen av kommittéer (sv. nämnder), minskat antal politiker, samt ökade inslag av kommunalt majoritetsstyre. Genom reformexperiment i Norge har 4 fylken (sv. landsting/regioner) av 18 fått möjlighet att med majoritetsval välja fylkesstyrelse, vilket tidigare gjordes i proportionellt val. För det andra leds administrationen direkt av fylkesstyrelsen, inte som tidigare av en anställd kommunchef. Genom detta förfarande önskar man uppnå att rådet inte får en majoritet av parlamentet emot sig, som det under proportionellt styre ibland kan bli, då småpartier finns med i spelet. Småpartier kan ibland byta koalition, vilket ger styringsmässiga konsekvenser för löpande kommunala verksamheter. Teoretiker hoppas att ökade inslag av majoritetsstyre ska a) öka möjligheterna till ansvarsutkrävande, b) öka valdeltagandet, och c) vitalisera och ge ökad legitimitet åt kommunpolitiken. Saxis artikel bidrar till att pröva dessa antaganden empiriskt. Han finner att stor koalitioner återfinns även i proportionella system, och inte enbart experimentfylken. Parlamentarismreformen bidrar till att göra rådet/styrelsen mer ansvarig, men detta innebär då också att majoritetspartierna får ett ökat informationsmonopol, medan oppositionen/minoritetspartier känner sig mer exkluderade från makten. Valdeltagandet 2003 och 2007 ökade visserligen med 1.3 procent i fylken med parlamentarism, men det ökade med 2.0 procent i fylken med formannskapsmodell/proportionellt val. Därmed kan inte reformen i sig sägas vara skäl till ökat valdeltagande. Tvärtom, Saxis data visar att valdeltagandet ökat mindre i experimentfylken, jämfört med kontrollfylken. Dessutom accentueras heltidspolitikernas roll på bekostnad av fritidspolitikerna. Sammantaget pekar artikelns resultat på flera cen-

trala demokratiska tveksamheter om man verkligen bör fortsätta den kommunala konstitutionella förändringen i denna riktning.

Den andra artikeln kommer från Agneta Abrahamsson och Lena Agevall verkamma vid Högskolan i Kristianstad respektive Växjö universitet. Titeln på artikeln är: *Välfärdssektorns projektifiering – kortsiktiga lösningar av långsiktiga problem?* Författarna utgår i sin undersökning från två olika samverkansprojekt inom integrationsområdet. Projekt 1 lades ner trots ett framgångsrikt genomförande, medan projekt 2 gavs möjlighet att fortsätta. Detta, trots att finansören till projekt 1 hade ställt krav att långtidsarbetslösa personer skulle få jobb efter projektets slut, ett krav som inte ställdes i projekt 2. Invandrare projektanställs oftare än andra personer i dessa projekt, och administrationen runt projekten ökade jämfört med annan verksamhet. Författarna poängterar paradoxen med att försöka nå långsiktiga målsättningar genom kortsiktiga insatser. Tanken är också oklar hur beslutsfattare tänker i samband med initieringen av många projekt; ibland kan projekt ses som medel att bryta stabilitet och byråkrati, medan i andra fall kan projekt ses som ett sätt att pröva nya vägar och möjligheter. En paradox lurar dock i vassen. Om projekt bedrivs parallellt som det skärs ned på ordinarie verksamhet ligger det nära till hands att medborgarna blir förvirrade och styrsignalerna går i en helt annan riktning. Resultatet kan då lätt leda till misstro som snart övergår i cynism.

Avslutningsvis bjuds det på två bokrecensioner. Den första behandlar en bok som heter *Global uppvärmning och lokal politik* och är skriven av Ylva Uggla och Ingegar Elander (red.). I denna antologi diskuteras olika aspekter av hur den lokala nivån möjliggör den nationella klimatpolitiken, ett politikområde som kan karaktäriseras som "tredje generationens politik". Den andra boken som recenseras heter *Etnografiska observationer* och är skriven av Gösta Arvastson och Billy Ehn (red.). I denna bok beskrivs och problematiseras den etnografiska observationsmetoden. Forskaren kan exempelvis tillfälligt "låna studieobjektens ögon" och på så sätt samla in information om aktörers olika livsvärldar.

Sammantaget visar detta nummer upp en betydelsefull forskningsmässig bredd. Mer av samma slag finns att hämta på vår webbplats www.keop.se där det även går att ta del av tidigare publicerade artiklar elektroniskt. Redaktionen önskar trevlig läsning.

Ylva Norén Bretzer, Björn Brorström och Johan Berlin
Redaktörer